

Nguva yo Fayila ya 2023 ya Vanhu na Tithirasiti

23 Khotavuxika 2023 – Hi ku fambisana na xikongomelo xa kungu xa Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-Dzonga (SARS) xo endla swi olova no vevuka eka vahakelaxibalo ku fikelela swiboho swa vona swa xinawu, vanhu (vahakelaxibalo va nkarhinyana na lava nga riki va nkarhinyana) ku katsa na tithirasiti va nga sungula ku fayila mitlheriso ya vona ya xibalo xa malinghena hi Ravuntlhanu ti 7 Mawuwani 2023 **endzhaku ka 8pm.**

Khomixinara wa SARS Ttn Edward Kieswetter u te, “Rhumelo wa mitlheriso ya xibalo xa malinghena ya munhu yena n’wini leyi lulameke hi nkarhu wu na nkoka eka nguva yo fayila leyi kalaka mafundzu. Lembe leri, vahakelaxibalo va fanele va teka **vulawuri bya timhaka ta vona ta xibalo.**”

“SARS yi ya emahlweni yi nyika thekinoloji leyi kotisaka, ntirhiso wa switiviwa lowu ndlandlamuxiweke, lowu antswisiweke hi ku dyondza hi michini, tihlayohlayo na vutlharhi lebyi nga riki bya ntumbuluko. Hi ta tlhela hi ya emahlweni hi endla ku humelela eka timhaka to hambanahambana eka vukorhokeri bya muhakelaxibalo bya le ka inthanete na hi nyama hi ku tirhisa vuvekisi eka vanhu va hina. Miantswiso leyi yi kotisaka na vukorhokeri yi kongomisiwile ku tiyisisa leswaku a ku na xilaveko xa mitsundzuxo yo ya erhavini na tilayeni to leha etihofisini ta SARS,” ku vurile Ttn Kieswetter.

Tanihi mivuyelo leyi ya miantswiso yo kotisa vukorhokeri:

AUTO-ASSESSMENT

1. Ku sukela hi ti 30 Khotavuxika 2023, SARS yi ta burisana hi ku kongoma na vahakelaxibalo lava hlawuriweke hi ti SMS leti tivisaka vahakelaxibalo mayelana na mihlahluvo leti tiendlekelaka.
2. Vahakelaxibalo va nga fikelela nhlahluvo lowu tiendlelaka hi ku tirhisa tichanele tihi na tihi ta SARS, to fana na SARS MobiApp kumbe SARS eFiling, ku xopaxopa no tiyisisa hetiseko na nkaxihoxo wa vuxokoxoko leswi fikiseke eka nhlahluvo lowu tiendlekelaka.
3. Muhakelaxibalo loyi a hlawuleriweke nhlahluvo lowu tiendlekelaka, a nga hlawula ku amukela mbuyelo wa nhlahluvo handle ka mindzulamiso, kumbe loko ku ri na xivangelo, a nga hlawula ku lulamisa ntiviso wa yena, no rhumela hi vuntshwa kun’we na matsalwa mo seketela lama faneleke.
 - **Vahakelaxibalo lava amukelaka mbuyelo wa nhlahluvo** handle ka milulamiso yihi kumbe yihi, na lava ringaneleke vuyiselo wa mali, va ta wu kuma thwii eka akhawunti ya bangi eka 72 wa tiawara endzhaku ka xitiviso;
 - **Vahakelaxibalo lava rhumelaka ntiviso lowu lulamisiweke** va ta hlahluviwa eka xiyimo xa rhumelo hi vuntshwa. Nhlahluvo lowu pfuxetiweke wu nga humesiwa tanihleswi swi vekiweke hakona laha hansi. Loko ku ri na mali leyi kolotiwaka SARS, yi fanele ku hakeriwa eka Akhawunti ya le Bangi ya SARS, eFiling kumbe hi ku tirhisa MobiApp hi siku leri vekiweke.
4. Loko muhakelaxibalo a enerisiwile hi nhlahluvo lowu tiendlekelaka, loko va ri hava xo xi endla ku ya emahlweni, phurosese yi ta herisiwa eka nkarhi lowu.

5. SARS yi tsakela ku kombela vahakelaxibalo lava hlawuleriweke nhlahluvo lowu tiendlekelaka ku rindzela **naswona va nga endzeli rhavi rihi kumbe rihi ra hina** kumbe ku bela **Contact Centre** riqingho ku vutisa mayelana na mafambelo ma mhaka. SARS yi ta burisana na vahakelaxibalo valava nkarhi na nkarhi.

KU FAYILA NTIVISO

Vahakelaxibalo hinkwavo lava rhumelaka ntiviso lowu lulamisiweke, kumbe ku fayila ntiviso hi Ndlela ya ntolovelo, va nga rhumela ntiviso wolowo, kun'we na vuxokoxoko byihi kumbe byihi byo seketela kumbe byo engetelela hi ku tirhisa pulatifomo ya SARS eFiling. Eka vahakelaxibalo ku suka eka ntlawa wa nhlahluvo lowu tiendlekelaka, SARS yi ta phurosesa ntlheriso no humesa nhlahluvo lowu pfuxetiweke, leswi nga fikisaka eka xiboho ya swa timali xo hambana xik. Vuyiselo wa mali lowu hungutiweke, vuyiselo wa mali lowu engeteriweke kumbe hakelo leyi kolotiwaka SARS. Vahakelaxibalo lavan'wana hinkwavo va ta amukela nhlahluvo.

Eka xiyimo lexi vahakelaxibalo va hlanganaka na ku tikeriwa kwihi kumbe kwihi mayelana na ku fayila mitlheriso hi ku tirhisa e-Filing kumbe SARS Mobi-App, va fanele va buka xitshembisano ku sungula leswaku va kota ku endzela rhavi.

Nhlamuselo yo engetelela yi tlhele yi nyiketiwa eka timhaka to hlava:

Mikaneto na tiaphili: Loko ku nga twananiwi mayelana na nhlahluvo lowu pfuxetiweke, muhakelaxibalo a nga sungula nkaneto, hi ku tirhisa phurosese ya mikaneto ya ntolovelo ya SARS.

Vahakelaxibalo lava nga riki va nkarhinyana: Vahakelaxibalo lava nga riki va nkarhinyana lava nga kumangiki nhlahluvo lowu tiendlekelaka naswona va fanele ku fayila ntlheriso va nga endla tano ku sukela hi ti 7 Mawuwani 2023 **endzhaku ka 8 pm** ku fikela ti 23 Nhlangua 2023.

Loko vuxokoxoko hinkwabyo lebyi nga kona eka ntlheriso ku ri bya lembe rero no lulama, thiransakixini yi ta teka ehansi ka 10 wa tisekondo. SARS yi amukela matshalatshala hi vahakelaxibalo yo yisa timhaka ta vona ta xibalo eka xiyimo xa vulandzelelanawu. SARS yi ta tiyimisela ku tirhana na vahakelaxibalo lava hi xihatla lava nga ta va va fayila mitlheriso leyi kayiveleke ya malembe lama nga hundza no kombela ku leha mbilu no twisisa ka vona.

Vahakelaxibalo va nkarhinyana ku katsa na mirhumelo ya Tithirasiti swi nga sungula ku fayila ntlheriso ku sukela hi ti 7 Mawuwani 2023 **endzhaku ka 8 pm** ku fikela ti 23 Sunguti 2024.

Vahakelaxibalo, lava nga hlawuleriwangiki nhlahluvo lowu tiendlekelaka va komberiwa ku yimela imeyili na SMS no ka va nga endzeli marhavi ma SARS enkarhini wa vhiki ro sungula ku nga si fika ti 7 Mawuwani 2023.

Ttn Kieswetter u vurile leswaku ntiviso wa mihlahluvo leyi tiendlekelaka, ku vi le wun'we wa miantswiso leyi khomeke vumbhoni bya vutinyiketeri bya SARS byo aka nhlangoano wo tlhariha, wa ximodeni lowu nga na xindzhuti lexi nga kanakanisiki, ku tshembiwa no naveriwa hi hinkwavo. Eku phakeleni ka vukorhokeri byebye bya nkoka, SARS yi le ku pfuneni ku aka mfumo wa vuswikoti eka nhluvukiso wa vanhu na ikhonomi swa tiko ra hina na vanhu va rona – Tirhelovutinyiketeri ra SARS.

Swa nkoka, ntirhiso wa thekinoloji na switiviwa swi antswisile vuswikoti bya SARS ku pfluxeta no antswisa switirhisiwa swa yona ku vhumbunula swiyimo swa nkavulandzelelanawu. Vahakelaxibalo va fanele va nga engeteli tihakelo ta vona no tivisela hansi malinghena ya vona ku kuma mivuyiselo yo biha leyi nga pfumeleriwangiki tanihileswi leswi swi nga endlaka muhakelaxibalo a va na nandzu wa vuxisi.

SARS yi ta endla swi nonoha no durha eka vahakelaxibalo lava ringetaka ku koxa tihakelo leti nga pfumeleriwangiki kumbe ku vulela hansi malinghena ya vona hi vomu, hi ku sindzisa mixupulo yo tika. Ku engetelela, ku ta va na mixupulo ya nkavulandzelelanawu ya mafambiselo eka vahakelaxibalo lava nga landzelerisiki masiku mo pfala ma Nguva yo Fayila ya lembe leri.

Lembe leri SARS yi ta pfumelela vahakelaxibalo lava nga pfumelelaniki na mbuyelo wa nhlahluvo lowu tiendlekelaka, ku fayila ntlheriso lowu hundzuluxiweke ku fikela siku ro pfala ra nguva yo fayila ya ntolovelu, 23 Nhlangua 2023. Lowu i cinco ku sukela eka 40 wa masiku lama pfumeleriweke lembe leri nga hundza.

SARS yi vile na mimbhurisano na mihlangano yo hambanahambana, ku katsa na Mihlangano yo Lawula leyi Tivekaka (RCBs) ku antswisa sisiteme. Leswi swi endlwa hi ku tekeriwa enhlokweni leswaku SARS yi tirha na na hi ku tirhisa swinakulobye ku tiyisisa leswaku vahakelaxibalo va kotisiwa ku fikelela swiboho swa vona swa xinawu hi endlelo ro hetiseka swinene.

SARS yi tsakela ku khensa vathori na vanyiki va switiviwa swa vandla ra vunharhu lava fikeleleke siku ro pfala ra rhumelo ra ti 31 Mudyaxihi 2023. Goza leri ri ta kotisa vathori ku va na thiransakixini yo pfumala mafundzu no olova na SARS. Vathori na mavandla ma vunharhu lava nga landzeleriki va endla leswaku ku thiransakita na SARS swi tlhontlha eka vatirhi va vona naswona swi ta landzeleriwa na va ku ri ntlulo wa nawu.

XITSEMBISANO EMARHAVINI

Vahakelaxibalo lava tsakelaka ku endzela rhavi ra SARS va fanele va endla xitshembisano ku sungula. Va nga xi endla hi ku:

- Rhumela SMS eka 47277 (iSARS) hi ndlela layi landzelaka: **Booking (Space) ID number/Passport number.**
- Thindza *134*7277# mahala ku suka eka selifoni ya vona no hlawula nhlawulo wa **eBooking.**
- Ya eka webusayiti ya SARS no tlilika eka ayikhoni ya “Book an Appointment”. Tata fomo eka inthanete.

Mayelana na vuxokoxoko byo engetelela u komberiwa ku tihlanganisa na SARSMedia@sars.gov.za

#FilingSeason2023 #YourTaxMatters – www.sars.gov.za